

NAZIV PREDMETA		STAROSLAVENSKI JEZIK I GLAGOLJAŠTVO				
Kod	KBF: 540 ISVU: 82621	Godina studija	I.-V.			
Nositelj/i predmeta	Izv. prof. dr. sc. Josip Dukić	Bodovna vrijednost (ECTS)	3			
Suradnici	Vedran Torić, prof.	Način izvođenja nastave (broj sati u semestru)	P 30	S	V	T
Status predmeta	Izborni	Postotak primjene e-učenja				
OPIS PREDMETA						
Ciljevi predmeta	Poznavanje glagoljskog i ciriličnog pisma. Upoznati osnove o staroslavenskom jeziku. Širi uvid u povijest glagoljaštva. Upoznati glagoljašku baštinu kao crkveno-liturgijsku i općenito kulturnu posebnost u Hrvata, koja je važna crkvena i kulturna poveznica s drugim slavenskim narodima zapadnoga i bizantskoga kruga.					
Uvjjeti za upis predmeta i ulazne kompetencije potrebne za predmet	Solidno klasično obrazovanje. Osnovno poznavanje prošlosti Crkve.					
Očekivani ishodi učenja na razini predmeta (4-10 ishoda učenja)	Nakon uspješno završenog predmeta student će moći: 1. Objasniti okolnosti nastanka i razvoja staroslavenskih pisama, jezika, i literature. 2. Definirati pojmove staroslavenski jezik, kanon, redakcije i recenzije. 3. Istaknuti važnost glagoljaškoga kompleksa za hrvatsku kulturu. 4. Samostalno transliterirati tekstove napisane glagoljicom (oblim i uglatim tipom) i cirilicom; transkribirati i čitati odabrane tekstove. 5. Protumačiti vrijednost staroslavenskoga jezika i književnosti i glagoljaškoga kompleksa za hrvatsku kulturu.					
Sadržaj predmeta detaljno razrađen prema satnicima nastave	Mjesto staroslavenskoga među indoevropskim i posebno slavenskim jezicima. (Slavenska misija solunske braće sv. Konstantina Ćirila i Metodija: društveno-crkvni kontekst, kronologija i značenje njihove misije za slavenske narode) (2). Problem prioriteta i autorstva slavenskih pisama. Traktat crnorisca Hrabra (2). Staroslavenski kanon; Staroslavenske redakcije (2). Teorije o postanku i podrijetlu glagoljice. Grafijski sustav glagoljice. Vježbe transliteracije tekstova pisanih oblikom, općeslavenskom glagoljicom (najvažniji korpus: Kijevski lističi, Zografsko evanđelje, Marijansko evanđelje, Assemanijevo evanđelje, Kločev glagoljaš) (4). Počeci i razvoj slavenskoga bogoslužja u Hrvata (1). Uglata (granata, hrvatska) glagoljica kao pisani odraz hrvatskostaroslavenskog jezika i kao zasebnog hrvatskog kulturnog znaka na razmeđu kultura Istoka i Zapada u rasponu od 12. stoljeća do u naše vrijeme (2). Razvitak hrvatskoga tipa staroslavenskoga jezika. Hrvatski glagoljski rukopisi, posebno liturgijski kodeksi (2). Glagoljski epigrafi (Valunská ploča, Plominski natpis, Krčki natpis, Baščanska ploča, Senjska ploča, Supetarski ulomak, Grdoselski ulomak i dr.) (2). Vježbe transliteracije tekstova pisanih uglatom glagoljicom: glagoljski rukopisi liturgijskog (Hrvovjev misal) i neliturgijskog štiva (Petrisov zbornik, Pariški kodeks, Zapis popa Martinca), hrvatske inkunabule (Misal po zakonu rimskoga dvora) i kasnije otisnuta djela (4). Vježbe transkripcije na odabranim tekstovima (2). Postanak cirilice. Ohridska i preslavска književna škola. Grafijski sustav cirilice. Vježbe transliteracije tekstova pisanih cirilicom i bosančicom (Listina bana Kulina) (2). Uporaba cirilice na hrvatskom prostoru (Povaljska listina, Poljički statut) (1).					
	☒ predavanja	☐ samostalni zadaci				

Vrste izvođenja nastave:	☒ vježbe		☐ (ostalo upisati)		
Obveze studenata	Redovito pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje.				
Praćenje rada studenata (<i>upisati udio u ECTS bodovima za svaku aktivnost tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta</i>):	Predavanja i vježbe	1	Istraživanje		Osobni rad 1
	Eksperimentalni rad		Referat		
	Esej		Seminarski rad		
	Kolokviji		Usmeni ispit 1		
	Pismeni ispit		Projekt		
Ocjenvivanje i vrijednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	Praćenje dolaska na predavanje. Aktivnost za vrijeme predavanja. Provjera čitanja dodatne literature. Ocjena kolokvija i ispita (usmeno).				
Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov			Broj primjeraka u knjižnici	Dostupnost putem ostalih medija
	Stjepan Damjanović, <i>Slovo iskona – Staroslavenska/starohrvatska čitanka</i> , Matica hrvatska, Zagreb 2002., str. 9-61; 65-118; 183-246. (od toga 52 str. Ilustr.).				
	Žitja Konstantina Ćirila i Metodija i druga vrela. Preveo i protumačio Josip Bratulić, Zagreb, 1985., str. 5-119.			1	
	Hercigonja, E., <i>Napomene uz transliteraciju odbaranih tekstova</i> , u: Misal po zakonu rimskoga dvora, Zagreb, 1971.			1	
	Frane Paro, <i>Glagoljska početnica</i> , Rijeka, 1995., str. 1-56.				
	<i>Dokumenti o sv. Ćirilu i Metodu</i> , KS, Zagreb, 1985., str. 9-56.			1	
Dopunska literatura	V. Štefanić, <i>Determinante hrvatskog glagolizma</i> , Slovo, 21, 1971., str. 13-30.			1	
	Stjepan Damjanović, <i>Staroslavenski jezik</i> (Peto, nepromijenjeno izdanje) Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb, 2005., str. 56-148.				
	Ivo Frangeš, <i>Povijest hrvatske književnosti</i> , (bilo koje izdanje), poglavljje: Srednjovjekovna književnost.				
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje utvrđenih ishoda učenja	Stjepan Damjanović, <i>Hrvatski glagoljaši i počeci hrvatskog književnog jezika</i> , Croatica 37-38-39, Zagreb, 1993., str. 93-106.				
	Josip Hamm, <i>Hrvatski tip staroslavenskog jezika</i> , "Slovo" 13, Zagreb, 1963., str. 43-68;				
	Slavko Kovačić, <i>Glagoljsko bogoslužje i glagoljaši na području srednje Dalmacije od 16. do 20. stoljeća</i> , Kačić 25, Split, 1993., str. 449-459.;				
	M. Reljanović, <i>Enciklika 'Grande munus' i pitanje obnove glagoljaštva u Dalmaciji</i> , Radovi zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru, 43., 2001., str. 355-374.				